

Analyse hoofdlijnenakkoord Provincie Groningen 2023-2027

Legenda:

[+] **Positief.** Ons standpunt is opgenomen in het coalitieakkoord.

[+/-] **Neutraal.** Ons standpunt is niet concreet of deels vermeld.

[-] **Negatief.** Ons standpunt is niet opgenomen in het coalitieakkoord.

Hoofdstuk 1 Voor een kracht spoor-, lucht-, en wegennetwerk

Ons standpunt:

Ontwikkel de Nedersaksenlijn en Lelylijn. In de tussentijd moeten er inspanningen worden gedaan om het huidige spoor te versnellen en verbeteren, zoals de Wunderline tussen Groningen en Bremen. [+]

Coalitieakkoord:

Wij zetten ons in voor snelle treinverbindingen. Dat doen we door de aanpak van het hoofdstation Groningen, het verbeteren van bestaand spoor (de flessenhals Zwolle - Meppel) en de verbinding naar Noordwest-Duitsland (Wunderline).

Op korte termijn willen we dat de spoorlijn Groningen-Veendam-Stadskanaal-Emmen-Enschede (Nedersaksenlijn) er komt, op langere termijn de Lelylijn. Investerings in het openbaar vervoer moeten leiden tot ontwikkeling van onze provincie. De Nedersaksenlijn is een economische groeifactor voor de regio en daarom maken we vaart met de aanleg.

Voor de Lelylijn is naast de tekst in het hoofdlijnenakkoord ook een sterke motie aangenomen door de voltallige PS:

“Roept de coalitie op om prioriteit te blijven geven aan de totstandkoming van de Lelylijn en actief te blijven lobbyen bij het Rijk en Europa om financiële middelen beschikbaar te stellen voor de realisatie van deze essentiële spoorverbinding.”

Ontwikkel de N33 door naar A33, draag meer zorg voor de bereikbaarheid van Groningen (stad) en versterk de huidige wegennetwerk binnen de provincie. [+]

Coalitieakkoord:

Wij zorgen dat de zuidelijke ringweg goed wordt afgebouwd. Verkeersknelpunten, zoals de Blauwe Roos in Winschoten, pakken we aan. We willen de doorstroming op de provinciale weg tussen Groningen en de Friese grens (N355) snel verbeteren en gaan aan de slag om de N33 tot aan de Eemshaven te verdubbelen. Onze provinciale wegen blijven veilig door regelmatig te onderhouden. We verzetten ons tegen vormen van rekeningrijden die de automobilist in Groningen oneerlijk behandelt.

Blijf Groningen Airport Eelde ondersteunen omdat het vliegveld een belangrijke maatschappelijke, infrastructurele en economische rol vervult en bijdraagt aan het internationale karakter van Noord-Nederland. [+]

Coalitieakkoord:

Wij zien Groningen Airport Eelde als een belangrijke voorziening voor onze provincie en een aanvullend onderdeel van onze infrastructuur. Met name voor het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG), de luchtvaartschool en (toekomstige) bedrijven. Wij ondersteunen het vliegveld de komende jaren met ons aandeel in de NEDAB-subsidie (Niet Economische Diensten van Algemeen Belang). Wij gaan ervan uit dat met dit positieve signaal het voor andere partijen, zoals de Schiphol Group, aantrekkelijk is om te investeren in de toekomst van onze noordelijke luchthaven. Groningen Airport Eelde biedt kansen op duurzame en innovatieve ontwikkelingen voor de luchtvaartsector en daarmee voor onze regio.

Hoofdstuk 2 Bedrijven vormen het economisch hart van Groningen

Creëer meer bedrijventerreinen, verbindt partners en zorg voor voldoende nieuwe terreinen. [+/-]

Coalitieakkoord:

Samen met de gemeente Het Hogeland zitten we in een open proces om de Eemshaven uit te breiden door een bedrijventerrein te ontwikkelen in de Oostpolder. Hier moet ruimte komen voor een bedrijventerrein met zeer grote bedrijven dat door een integraal en open planproces optimaal ruimtelijk wordt ingepast. Bij de keuzes die we in dat proces moeten maken, weegt het woongenot van omwonenden voor ons zwaar. Een natuurlijke buffer langs de rand van het industriegebied moet de natuur, recreatiemogelijkheden, de leefbaarheid van en het uitzicht vanuit de dorpen verbeteren.

In een open landschap zien wij geen ruimte voor grootschalige datacenters en distributiecentra. Voor nieuwe bovengrondse leidingen en grote windturbines, die ons landschap verder verrommelen, is geen plek. Wel zien we toekomst voor zonnepanelen op daken en op vervuilde stukken grond. Daken van industriepanden, grote loodsen en boerschuren bieden mooie kansen voor meervoudig ruimtegebruik en het opwekken van hernieuwbare energie. Ook kunnen we zo asbestdaken in onze provincie opruimen.

De verdozing in onze provincie willen wij tegengaan.

Toelichting +/-: Coalitie is terughoudend voor de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen; zij willen eerst kijken of onbenutte bedrijventerreinen kunnen worden aangepast of hergebruikt. Wél staat de coalitie open voor de komst van een bedrijventerrein in de Oostpolder voor zeer grote bedrijven.

Zorg voor eigentijdse, sfeervolle en levendige centrumgebieden.

Coalitieakkoord:

Wij zijn trots op ons unieke Groningen, met zijn eigen cultuur, historie en taal. Een goudomrand pronkjuweel. Ommeland én Stad. Een bruisend centrum en een platteland van onschatbare waarde. Bloeiend, groeiend. Tussen Werelderfgoed Waddenzee en Semslinie, tussen graanschuur en visserijhaven.

Wij willen investeren in gemeenschappen. Want een hechte gemeenschap is voor veel mensen een vangnet. Het bestrijdt eenzaamheid en biedt hulp bij moeilijke situaties. Een dorps huis, winkel, bushalte, basisschool en een rijk verenigingsleven (cultuur en sport) betekenen ontzettend veel voor hoe inwoners hun gemeenschap beleven en er toekomstperspectief zien. [...] De Brede Welvaartsindicator laat de noodzaak daarvan zien. Wij werken de komende periode aan een brede leefbaarheidsvisie met een bijbehorend leefbaarheidsprogramma, met als doel de Brede Welvaart te verbeteren. We richten ons niet alleen op dorpen, want samen met gemeenten, corporaties, ontwikkelaars en lokale werkgevers zetten we ook in op het regionale centrabeleid. Hierin maken we plannen voor de leefbaarheid van de kleine steden en kernen die een centrumfunctie vervullen in Groningen.

Bevorder innovaties, digitalisering onder mkb'ers en focus op start-ups. Investeer daarnaast voor verbeteringen in het digitale infrastructuur en dienstverlening. [+/-]

Coalitieakkoord:

Wij streven naar een provinciedekkend glasvezelnetwerk of op zijn minst kwalitatief hoogwaardig en snel internet. Dit doen we ter ondersteuning van de economische en maatschappelijke ontwikkeling.

Toelichting +/-: De gedachte achter dit punt komt terug met de uitrol van een provinciedekkend glasvezelnetwerk. MKB'ers en start-ups worden in relatie tot digitalisering niet in het hoofdlijnenakkoord benoemd.

Hoofdstuk 3 Een versterkt vestigings- en ondernemersklimaat

Jaag de woningbouw fors. 20.000 woningen is té weinig om een vitaal en leefbare toekomst te kunnen garanderen. [-]

Coalitieakkoord:

De behoefte aan extra woningen in de hele provincie is groot. De afgelopen jaren is er veel gebouwd in de stad Groningen, Regio Groningen-Assen en Blauwestad. Hier liggen voor de komende periode nog steeds grote opgaven. Ook willen we werken aan fijne woonplekken in de dorpen op het platteland. We zien dat er behoefte is aan kleinschalige woningbouw, zowel in Stad als Ommeland. Bij dit soort woonwensen is de gemeente als eerste bestuurslaag aan zet. Zij staan het dichtst bij onze inwoners, weten het beste invulling te geven aan de woonwensen van dorpen en kunnen maatwerk leveren. De provincie stimuleert de samenwerking en faciliteert waar het kan om de woonambities van onze Groninger gemeenten te verwezenlijken.

Toelichting - : in het hoofdlijnenakkoord wordt geen concreet aantal woningen genoemd. Daarnaast lijkt het initiatief veelal te komen liggen bij de gemeenten, terwijl de provincies de plekken waar woningen gebouwd kunnen worden moet aanwijzen.

Doorbreek de stikstofimpasse, zet in op innovatie van bedrijven en creëer ontwikkelruimte voor infraprojecten en nieuwbouw van woningen en bedrijven.

[+/-]

Coalitieakkoord:

Voor zowel het herstellen en versterken van natuur, als voor de vastgelopen vergunningverlening (denk bijvoorbeeld aan PAS-melders en interimers) zien wij de noodzaak om te werken aan een integrale aanpak voor een transitie in het Landelijk Gebied.

Groningen heeft één stikstofgevoelig Natura 2000-gebied: Liefstingsbroek. Volgens de natuurdoelanalyse zijn hier onder andere hydrologische maatregelen en stikstofbeperking nodig. De meetpilot in Liefstingsbroek is waardevol om de effectiviteit van maatregelen te onderzoeken en waar nodig bij te sturen. Voor de vergunningverlening zijn wij ook afhankelijk van de toestand van de Natura 2000-gebieden buiten onze provincie waarvan wij binnen de invloedssfeer liggen. Daarnaast voorzien wij dat het verslechteringsverbod voor natuur buiten Natura 2000-gebieden ons ook tot actie zal dwingen.

Dit betekent ook dat we zowel met landbouw als organisaties die natuur beheren afrekenbare doelen af gaan spreken. We willen graag dat natuurorganisaties boerinclusiever gaan naturen en boeren natuurinclusiever gaan boeren. We stimuleren beide ontwikkelingen en willen samenwerken op basis van gelijkwaardigheid. Ook willen we de Noord-Nederlandse en grensoverschrijdende samenwerkingen versterken.

Toelichting +/-: in het hoofdlijnenakkoord wordt nergens de koppeling tussen stikstofuitstoot en de vastlopende woningbouw genoemd. Hoewel er zich inderdaad maar één Natura 2000-gebied binnen de provincie bevindt, heeft het Drentsche Aa-gebied ook (grote) gevolgen voor Groningen, vanwege de juridische 25-kilometer zonerings. Hier zijn geen concrete maatregelen voor uitgewerkt.

Versnel vergunningverlening, zet in op een vermindering van regeldruk. [-]

Toelichting - : een vermindering van regeldruk, of een versnelling van vergunningverlening in algemene zin, komt niet naar voren in het hoofdlijnenakkoord.

Hoofdstuk 4 Op weg naar een duurzame wereld

Bied nieuw perspectief voor het ondernemersklimaat met een toekomst zonder aardgas. Geef een forse impuls aan duurzame vormen van energie. Naast zon, wind én waterstof denken we hierbij bijvoorbeeld ook aan groen gas en perslucht. [+ en +/-]

Coalitieakkoord:

In onze provincie is geen ruimte voor nieuwe plannen voor grootschalige wind- en zonneparken op land. We helpen bij de komst van zonnepanelen op daken, vervuilde grond, gesloten gaswinningslocaties en bedrijventerreinen. Bij nieuwe initiatieven moeten omwonenden blijvend voordeel hebben van de opbrengsten, bijvoorbeeld door minimaal 50% lokale participatie. We zorgen dat ook mensen met een kleine beurs mee kunnen doen.

We ondersteunen kleinschalige energie-initiatieven van inwoners. We willen kleine dorpsmolens tot 20 meter toestaan op boerenerven en bij dorpen. Als inwoners overlast ervaren van wind- en zonneparken, dringen we bij bestaande opweklocaties aan op aanpassingen om dat te verminderen, indien dat mogelijk is.

De waterstofeconomie biedt kansen voor de Groninger werkgelegenheid. De groene waterstof uit Groningen kan de concurrentiepositie van de Groninger industrie versterken. We onderzoeken hoe we de enorme hoeveelheid vrijgekomen warmte in de industrie tegen lage kosten beschikbaar kunnen maken voor warmtenetten. Daarmee kunnen we tienduizenden woningen en gebouwen in de buurt van industrieterreinen verwarmen. Zo heeft Groningen er ook duidelijk voordeel van. Wij gaan door met het subsidiëren van bestaande projecten om de industrie te verduurzamen.

Toelichting: Zonne- en windenergie wordt tot op zekere hoogte binnen de provincie Groningen beperkt, maar zeker niet onmogelijk gemaakt. Wel kan het ietwat lastig worden voor bedrijven om hun daken met zonnepanelen vol te leggen. Zo komt het energienet op gebied van teruglevering van energie langzaam maar zeker tegen het maximum aan. Ook komt het steeds vaker voor dat er een negatief tarief staat bij teruglevering, wat juist voor extra kosten zorgt. Voor windenergie wordt de hoogte beperkt, maar is ook nog mogelijk om te plaatsen.

Versterk het hoog-, midden- en laagspanningsnet op bedrijventerreinen om de grote vraag naar elektriciteit op te vangen, netcongestie tegen te gaan en elektrische mobiliteit te bevorderen. [+]

Coalitieakkoord:

Wij zetten in op de aanleg van voldoende kabels en leidingen, zonder verdere aantasting van het Groningse landschap. Nieuwe woonwijken, nieuwe bedrijven en lokale energie-initiatieven zijn snel aangesloten op het kabel- en leidingennetwerk.

Zet in op een hogere mate van circulariteit in de provincie. [+]

Coalitieakkoord:

Op het gebied van duurzaamheid doen wij zelf ook wat we van anderen vragen. Het Uitvoeringsprogramma Duurzame Ontwikkeling is in 2022 afgerond en we gaan werken aan een vervolgaanpak. Deze stellen we op vanuit het principe dat duurzaamheid voor alle beleidsthema's een belangrijk onderdeel is. Wij staan voor een circulaire economie, waarbij wij bedrijven die innoveren en verduurzamen stimuleren en faciliteren.

Het systeem van ondergrond, grondwater en bodem is van grote economische en strategische waarde voor de provincie en speelt een belangrijke rol bij maatschappelijke transitie, voedselvoorziening en circulaire economie, mobiliteit en duurzame leefomgeving. (Nieuwe) plannen en beleid toetsen wij aan de effecten op onze ondergrond, grondwater en bodem.

Hoofdstuk 5 Versterk de arbeidsmarkt met talent

Talent moeten we behouden en aantrekken door te blijven werken aan Groningen als internationale kennisstad met hoogwaardig onderwijs. [+/-]

Coalitieakkoord:

We houden van onze provincie en de inwoners. We kennen de kracht van de 'Dege Degelkhaaid' en 'de Wille, vast as Stoal', die huist in onze Groninger ziel: de innovatieve economie, het krachtige onderwijs, het prachtige landschap, een sterke stad en mooie dorpen. Samen met en vóór onze inwoners steken wij de komende periode de handen uit de mouwen.

Goed onderwijs is de sleutel tot een betere toekomst voor de komende generaties. Onze opleidingen moeten niet alleen uitstekende kwaliteit bieden, het aanbod moet leerlingen ook de kans geven om in hun omgeving te blijven. Ons onderwijs moet voorbereiden op het werk in de toekomst.

De unieke energie-infrastructuur in Groningen biedt kansen aan bedrijven, scholen en de universiteit voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van het opwekken, opslaan en verplaatsen van energie. We vinden het belangrijk dat die ontwikkelingen meehelpen aan de omschakeling naar een toekomstbestendige energiemix, maar ook blijvende voordelen bieden aan de inwoners van Groningen. Dat kan bijvoorbeeld door de komst van nieuwe banen op alle opleidingsniveaus. We zien veel kansen voor de Groningse industrie en onze zeehavens, zoals op het gebied van waterstof. Die kansen brengen we nationaal en internationaal onder de aandacht. Harde voorwaarden bij deze ontwikkelingen zijn voor ons de meerwaarde voor de Groningers, veiligheid en een goede landschappelijke inpassing. We durven nee te zeggen als projecten hier niet aan voldoen.

Toelichting +/- : Hoewel met het eerste punt een goede voorzet wordt gedaan voor de verdere ontwikkeling als internationale kennisstad, laat het tweede punt zien dat het onderwijs eigenlijk zou moeten aansluiten op het werk in de toekomst. De vraag die daarbij centraal komt te staan is of dit enkel over Nederland of ook over het buitenland gaat. Het voornemen van Minister Robbert Dijkgraaf om de stroom van internationale studenten in te dammen kan veel impact hebben op dit punt. Het is op dit moment nog onbekend of specifiek dit punt controversieel verklaard gaat worden door de Tweede Kamer.

Stimuleer de kwaliteit van het onderwijs en de 'campusontwikkeling' in de regio's.

Coalitieakkoord:

We kiezen voor arbeidsmarktbeleid met passende werkgelegenheid, inclusief opleidingen en omscholing. Daarin zien we een belangrijke rol voor campussen met praktijkgericht onderwijs, kennisinstellingen en de arbeidsmarktregio. We moedigen innovatie en nieuwe werkgelegenheid aan (waaronder basisbanen) en zetten in op behoud van bestaande werkgelegenheid. Talent en vakmanschap mag niet verloren gaan voor de regio. Gerichte programma's moeten ervoor zorgen dat meer jongeren kiezen voor een opleiding in de zorg of techniek. Via omscholingsprogramma's motiveren we mensen om een nieuwe werkrichting op te gaan.

Verbeter geletterdheid en digitale vaardigheden onder werknemers, werkzoekenden en ondernemers. Versterk de inzet door het Leven Lang Ontwikkelen voor alle Groningers. [+/-]

Coalitieakkoord:

We willen een maatschappij waar je kunt zijn wie je bent. Zonder discriminatie en uitsluiting. Wij streven naar een sociale en inclusieve politiek die mensen ziet zoals ze zijn, als mens. De provincie ondersteunt bij het bestrijden van discriminatie en uitsluiting binnen de Groninger samenleving.

[...] Via omscholingsprogramma's motiveren we mensen om een nieuwe werkrichting op te gaan.

Toelichting + / -: Hoewel het niet letterlijk in het hoofdlijnenakkoord staat vermeld, lijkt de opgenomen tekst te spinnen zijn voor ter verbetering van geletterdheid en digitale vaardigheden. De inzet van het Leven Lang Ontwikkelen wordt daarentegen niet uitgebreid benoemd.